

Лисак О.
*студент юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: д.ю.н., доцент, завідувач кафедри
цивільного права і процесу ЗУНУ
Лукасевич-Крутник І. С.*

ДО ДИСКУСІЇ ПРО СТРОК ЯК ІСТОТНУ УМОВУ ДОГОВОРУ НА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЕКТНИХ ТА ПОШУКОВИХ РОБІТ

У нормах § 4 Глави 61 ЦК України не згадується про строки виконання проектних та (або) пошукових робіт. Це можна пояснити тим, що норми про строки у договорах підряду викладені у загальних положеннях про підряд. Так, у ч. 1 ст. 846 ЦК України зазначається, що строки виконання роботи або її окремих етапів встановлюються у договорі підряду. Але вказана норма не має імперативного значення, оскільки в частині 2 цієї ж статті зазначається: якщо у договорі підряду не встановлені строки виконання роботи, то підрядник зобов'язаний виконати роботу, а замовник має право вимагати її виконання у розумні строки, відповідно до суті зобов'язання, характеру та обсягів роботи та звичаїв ділового обороту.

Зазначене свідчить, що ЦК України не визначає строк в якості істотної умови договору підряду. Така позиція, однак, зустрічається у літературі. На думку О. В. Дзери, І. А. Діковської підряд належить до договорів, у яких необхідним є чітке визначення строків виконання робіт, особливо при великих їх обсягах. Це сприяє ритмічному їх завершенню, а також дозволяє замовнику перевірити стан виконання останніх та застосувати заходи для їх належного виконання [1, с. 451].

Пошукові та проектні роботи передують виконанню будівельних робіт, при проведенні яких дотримання строків є дуже важливо. Оскільки визначені строки в будівництві створюють умови для виконання замовлення, забезпечують своєчасне введення в дію основних фондів і виробничих потужностей [2, с. 6]. Замовником за договором підряду на проведення проектних та пошукових робіт може стати замовник (або підрядник) за договором будівельного підряду. Для нього проведення пошукових та проектних робіт – етап, який він повинен пройти як можна швидше для того, щоб розпочати будівельні роботи.

Замовник, як правило, зацікавлений у тому, щоб строки виконання пошукових та (або) проектних робіт були визначеними. Тоді як закріплення в ч. 2 ст. 846 ЦК України такого оцінювального поняття, як «розумні строки», дає можливість трактувати строки другій стороні договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт на власну користь. Визначити «розумний строк» при виникненні спору між сторонами можна лише в судовому порядку, що вимагає додаткових витрат часу.

Таким чином, застосування норми ч. 2 ст. 846 ЦК України про «розумний строк» є малоприматним для договірних відносин щодо проведення проектних та пошукових робіт. А визначити в законодавстві строки проведення проектних та пошукових робіт є неможливим через індивідуальність кожних таких робіт. Тому строк проведення проектних та пошукових робіт повинен бути визначений сторонами як істотна умова у договорі підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Це є запорукою уникнення суперечностей з цього приводу між сторонами в майбутньому [3, с. 112].

При визначенні строку як істотної умови спорів між сторонами договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт не виникало би. Тому погоджуємося з думкою В. В. Луця, який зазначає, що у договірних зобов'язаннях особливо важливим є встановлення і дотримання строків, що забезпечує повне і своєчасне задоволення різноманітних інтересів громадян і організацій [4, с. 59].

Необхідність визначення строку виконання робіт у договорі підряду на проведення проектних та пошукових робіт обумовлюється і консенсуальним характером цього договору. Між моментом його укладення та моментом виконання проходить певний проміжок у часі, який і є строком виконання пошукових та (або) проектних робіт [5, с. 94; 6, с. 85]. Тому вважаємо, що строк виконання робіт повинен розглядатись як істотна умова договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт.

Список використаних джерел

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2-х т. / за ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2006. Т. 2. 2006. 1088 с.
2. Коссак В. М. Правове регулювання строків у будівництві / В. М. Коссак. – К.: «Будівельник», 1991. 143 с.
3. Лукасевич-Крутник І. С. Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Львів, 2011. 206 с.
4. Луць В.В. Строки в цивільних правовідносинах: Конспекти лекцій з спецкурсу. Львів: ЛДУ, 1992. 107 с.
5. Лукасевич-Крутник І. С. Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт: монографія. Тернопіль: Економічна думка, 2011. 474с.
6. Лукасевич-Крутник І. С. Істотні умови договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Юридична Україна. 2008. № 12. С. 81 – 86.